

Карімов Г.І., Кібальчич О.О.

ПІДХОДИ ДО ПРОГНОЗУВАННЯ ДЕМОГРАФІЧНОГО СТАНУ РЕГІОНУ

Населення, його соціальне самопочуття та розвиток є визначальною ознакою суспільства, основою могутності держави. Тому демографічна сфера завжди є об'єктом пильної уваги політиків та громадськості.

Зміна суспільно-демографічної системи в Україні, вимагає всебічного аналізу та розробки глибоких наукових засад вдосконалення соціальної та демографічної політики загальнодержавного та регіонального розвитку. На таких наукових засадах мають будуватися підходи до конкретних перетворень, розроблятися прогнози і формуватися політика реформування суспільства на ближню та дальню перспективу. Метою прогнозу є виявлення, передбачення розвитку подій у майбутньому, що дасть можливість запобігти негативним тенденціям, підготуватись до позитивних результатів, максимізувати їх та мінімізувати збитки.

Чисельність населення найбільше впливає на формування контингенту трудових ресурсів і потенціалу внутрішнього ринку країни або регіону. Певною мірою вона визначає й розмір валового внутрішнього продукту країни, хоча ця залежність не пряма: вирішальний вплив на цю величину справляють інші фактори (наприклад, продуктивність праці).

Прогнозування соціально-економічних процесів засновано на дослідженні соціально-економічних явищ на основі достовірних даних і використанні економіко-математичного моделювання для отримання науково-обґрунтованого судження про можливі варіанти змін соціально-економічної ситуації і розвитку майбутнього. Динаміка природного приросту населення регіону залежить від рівнів народжуваності й смертності; приріст населення – це різниця між кількістю народжених і померлих за певний період (звичайно – за рік). Щоб дані про народжуваність, смертність і природний приріст були співставні за різними регіонами, їх розраховують на 1000 душ населення, одержуючи відповідні коефіцієнти: коефіцієнт народжуваності, коефіцієнт смертності, коефіцієнт природного приросту.[1]

У загальному вигляді, прогнозування може відбуватися за наступною схемою. Достовірність і ефективність прогнозів забезпечується формуванням динамічної збалансованої інформаційної структури показників і факторів, які віддзеркалюють стан і вплив на прогнозовані показники певних видів діяльності. Вихідні дані базуються на інформації головного управління статистики (наприклад [2, 4]).

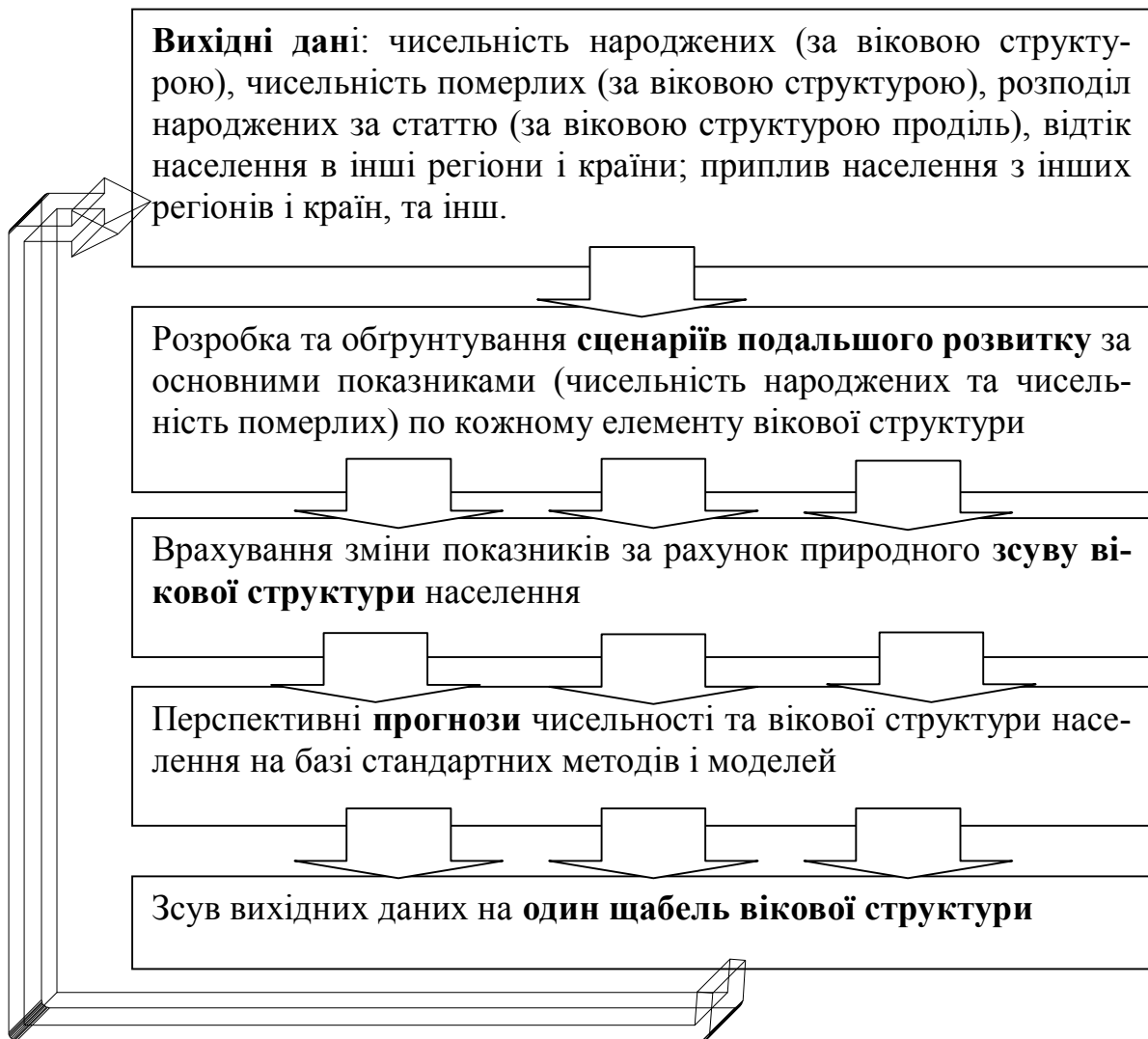

Рисунок 1 – Укрупнена схема прогнозування демографії регіону

Сценарії розвитку формуються за трьома основними напрямками:

дотримання незмінної динаміки показників;

поява позитивних тенденцій - збільшення народжуваності;

поява негативних тенденцій - приріст народжуваності спостерігатись не буде; смертність буде збільшуватись [3].

Природний зсув вікової структури населення передбачає підстановку прогнозних значень народжених дівчат на першу щабель вікової структури породілля та відповідне зміщення попередніх щаблів з урахуванням смертності у цих вікових групах і незмінній кількості новонароджених.

Основними перевагами такої схеми є її циклічність, простота реалізації та багатоваріантність. Циклічність схеми відповідає за її керованість а простота реалізації дозволяє обмежитися стандартним програмним забезпеченням (наприклад MS Excel).

Література

1. Дорошенко Л. С. Демографія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. С. Дорошенко – К.: МАУП, 2005. – 112 с.
2. Експрес-випуск Державної служби статистики України. Демографічна ситуація в Україні у 2011 році № 10/2-42/98 від 16.02.2012 – 26 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/express/expres_u.html
3. Методичні вказівки до проведення тренінгу з курсу «Муніципальний та адміністративний менеджмент» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування» за видами економічної діяльності / Укл. Ревенко Н.Г., Пантак Ю.Є., Хріпунова В.В. – Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2011 - 45 с.
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Козлова Л.В., Султанова Е.Х.

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПОСЛУГ – ЗАПОРУКА ВДАЛОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Постановка проблеми. Посилення конкуренції у більшості галузей економіки України, прискорення політичних і соціальних змін обумовлює необхідність забезпечення підприємствами стійких ринкових позицій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У працях науковців досліджено проблеми, пов'язані з теорією та методологією шляхів покращення конкурентоспроможності продукції. Покращенню конкурентоспроможності товару, розроблення шляхів її підвищення, виробництву конкурентоспроможних товарів або послуг присвячені роботи К. І. Антонюка, Сабецької Г.Р., Зозульова, Соколової М., Буркінського Б.В. тощо. Проте недостатня розвиненість маркетингових технологій, брак інвестицій, дефіцит кваліфікованих спеціалістів-аналітиків та інші проблеми призводять до втрачання підприємствами своєї частки на ринку. Отже, практично значущою ця тема залишається і понині.

Основні результати дослідження. Конкурентоспроможність підприємства – здатність виробляти й реалізовувати продукцію швидко, дешево, якісно, продавати в достатній кількості, при високому технологічному рівні обслуговування [5, с. 23-25].

Конкурентоспроможність послуги відображає її здатність більш повно відповідати запитам споживачів порівняно з аналогічними послугами, представленими на ринку. Вона визначається конкурентними перевагами: з одного боку, якістю надання послуги, споживчими властивостями, з іншого боку - цінами, встановленими підприємством, яке надає ці послуги.

Крім того, на конкурентоспроможність впливають переваги в гарантійному й післягарантійному сервісі, рекламі, іміджі виробника, а також ситуація на ри-